

# **Roofvogel gegevens Loonse en Drunense duinen e.o.**

**Jaar 2011**

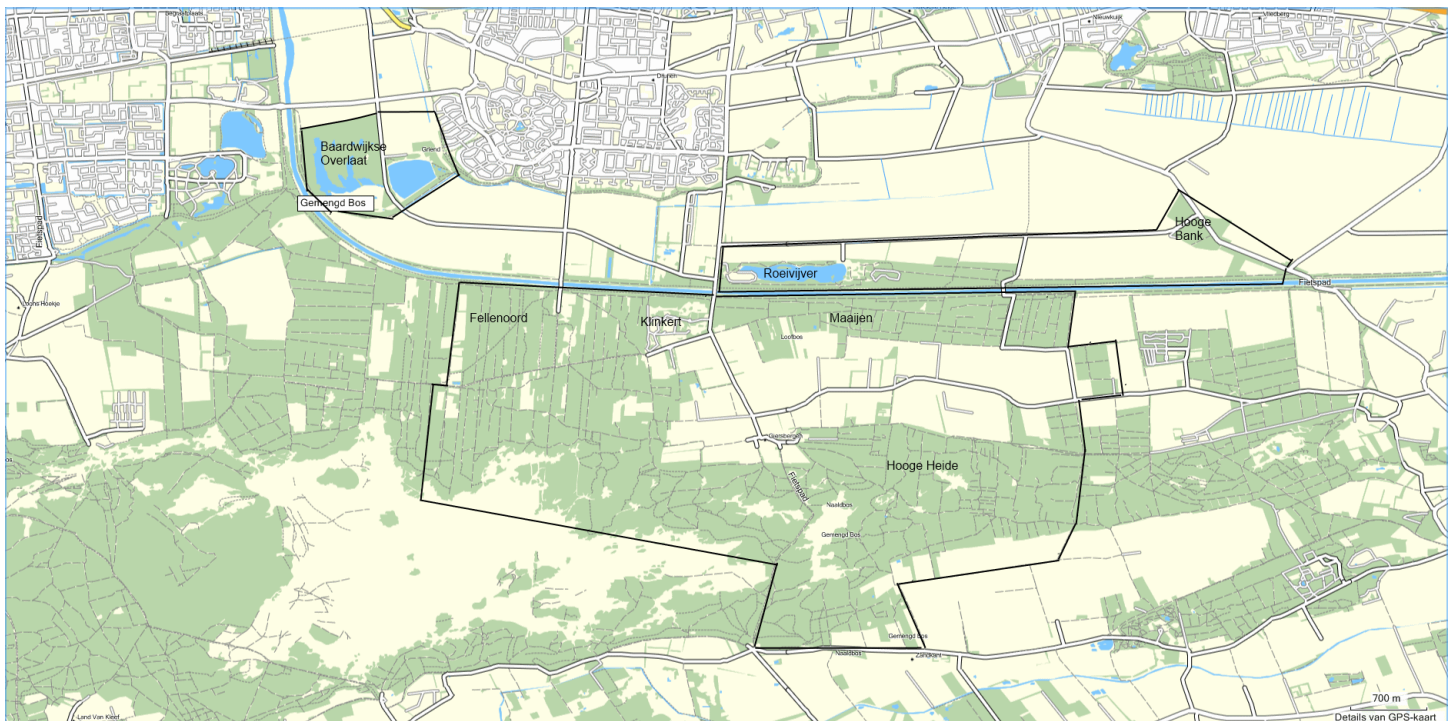
## Inleiding

In 2008 heb ik me aangemeld bij de groep roofvogelaars voor Natuurmonumenten voor het gebied Loonse en Drunense duinen e.o. Door de grote van het totale gebied zijn meerdere inventariserende mensen nodig om alles zo goed mogelijk in kaart te kunnen brengen. Dit verslag omvat alleen het werkgebied dat door mijzelf wordt bijgehouden. Hoewel ik de meeste tijd investeer in dit gebied wordt ik ondersteund door de overige leden van de werkgroep. Zonder hun hulp zou dit verslag niet volledig zijn. Mijn dank gaat dan ook uit naar: Kees Kranenveld, Jan van Son, Ad Smulders en Antoon Muskens. Daarnaast hebben zij zich gericht op hun eigen gebieden.

## Onderzoeksgebied

Het onderzoeks gebied omvat voornamelijk het noordelijke gedeelte van de Loonse en Drunense duinen, gelegen in de gemeentes Heusden, Tilburg en Haaren, Baardwijkse Overlaat (gemeente Heusden) en Vlijmensch ven (idem). In de bijgevoegde kaart (figuur 1) is dit gebied omkaderd. Alleen de bosgebieden zijn onderzocht.

De Loonse en Drunense duinen zijn een uitgestrekt stuifzandgebied met als voornaamste begroeiing de Grove den. De afwisseling bestaat voornamelijk uit Lariks, Berk, diverse sparrensoorten en diverse Eiken soorten. Aan zowel de noord als zuid zijde wordt het gebied voornamelijk omgeven door akker- en weilanden.



Figuur 1. Overzichtskartaal onderzoeksgebied Loonse en Drunense duinen

## Voedselaanbod

Het voedselaanbod wordt niet onderzocht. Een gebrek aan tijd, maar ook specifieke kennis ontbreekt. Hier is nog veel te winnen. Er is natuurlijk wel wat te melden, want er zijn wel zaken die zijn opgevallen. Was begin vorig jaar een goede muizenstand makkelijk te herkennen, dit jaar is het een slecht jaar voor de muis. Er zijn weinig holletjes aanwezig geweest gedurende het broedseizoen. Momenteel (begin september 2011) is een opwaartse lijn waarneembaar. Van de overige kleinere zoogdieren heb ik de indruk dat de eekhoorn in een lastige fase zit en het konijn op de weg terug is. Het is echter nog steeds op een laag niveau. Het vogelaanbod daarentegen is dit jaar goed geweest. Op veel locaties zijn geplukte vogels te vinden geweest. Ook de roofvogel zelf ontkwam hier niet aan. Er zijn plukresten gevonden van 2 Buizerds (juveniel, net uitgevlogen, beide in buurt van nest) en 2 Sperwers (Adult, voor het broedseizoen). Het aantal insecten was laag dit jaar. Hoewel het voorjaar extreem warm was heeft deze diergroep een flinke dreun gekregen gedurende zomer. Het aantal wespen was laag. Misschien een reden dat de Wespendif dit jaar, voor zover bekend, niet in het gebied gebroed heeft.

## Resultaten

De resultaten van dit broedseizoen zijn verwerkt en te vinden in de bijlagen. Een paar algemene opmerkingen ter verduidelijking:

- Het aantal bezette nesten kwam dit jaar uit op 18, dat is 3 minder dan vorig jaar.
  - Buizerd: 9
  - Havik: 8
  - Sperwer: 2
- Het aantal onbezette nesten kwam dit jaar uit op 23
  - Buizerd: 13
  - Havik: 9
  - Sperwer: nvt, bouwt ieder jaar een nieuw nest
  - Wespendif: 1 (discutabel want Wespendif pakt vaak een bestaand nest van een ander soort)
- De Buizerd had een lage reproductie (1,38 jong gemiddeld), dit is nog slechter dan vorig jaar (1,44)
  - Het voedselaanbod speelt hierin een rol, weinig muizen
- De Havik had een goede reproductie (2,86 jong gemiddeld) en dit is beter dan vorig jaar (2,5)
  - Er was zeker in het voorjaar een groot aanbod aan (zang)vogels.
- De Sperwer heeft het onverwacht slecht gedaan. Een oorzaak is mij onduidelijk.
  - Voedselaanbod lijkt geen rol te spelen er waren genoeg zangvogels beschikbaar
- De Boomvalk is niet waargenomen. Er zit potentie in de nieuwe plannen van Natuutmonumenten met de ontwikkeling van het Vlijmensch ven. Keerzijde is dat de Hooge Bank mogelijk zijn roofvogels gaat verliezen.
- Een nest met Wespendif is niet waargenomen.
- Er zijn 5 dode roofvogels gevonden met alle, voor zover te bepalen, een natuurlijke dood. 3 Buizerds en 2 Sperwers.

- In het Nieuwkuijkse bosje heeft een Buizerd gebroed. Deze heeft 2 jongen. De resultaten hiervan zijn niet opgenomen in de resultaten. (zie paragraaf *Roofvogels in de media*)

## In getallen

### Reproductie

Aantallen jongen per soort/per jaar en het gemiddelde per nest van de afgelopen 4 jaar.

Soort	2008			2009			2010			2011		
	Aantal	Gem.	Nesten	Aantal	Gem.	Nesten	Aantal	Gem.	Nesten	Aantal	Gem.	Nesten
Wespendief	0	0	0	2	2	1	2	2	1	0	0	0
Havik	5	1,25	4	6	1,2	5	15	2,5	6	20	2,86	7
Sperwer	0	0	2	1	1	1	5	1,67	3	3	1,5	2
Buizerd	9	1,8	6	14	1,75	9	13	1,44	9	11	1,38	9

### Afstanden

Nestafstanden van de soorten tot andere soorten en eigen soort, in meters:

Afstanden bezette nesten van Buizerd tot:					
Soort	Min	Max	Gem	SD	Nesten
<b>Havik</b>	102	1.035	673	327	7
<b>Sperwer</b>	171	2.625	1.229	832	2
<b>Buizerd</b>	144	1.191	704	422	9
Buizerd	Aantal nesten:		9		

Afstanden bezette nesten van Sperwer tot:					
Soort	Min	Max	Gem	SD	Nesten
<b>Havik</b>	314	1.064	689	530	7
<b>Sperwer</b>	3.241	3.241	3.241	0	2
<b>Buizerd</b>	171	268	220	69	9
Sperwer	Aantal nesten:		2		

Afstanden bezette nesten van Havik tot:					
Soort	Min	Max	Gem	SD	Nesten
<b>Havik</b>	862	2.156	1.360	467	7
<b>Sperwer</b>	314	3.076	1.724	872	2
<b>Buizerd</b>	102	2.047	830	636	9
Havik	Aantal nesten:		7		

## Roofvogels in de media

Ik heb er niet speciaal op gelet, maar de roofvogel was dit jaar aanwezig in de lokale media. Beide artikelen verschenen in 'De Scherper'. Wellicht dat er meer is geweest maar dat is mij dus niet opgevallen.

- Week 16, *Landgoed de Hooge Bank*. Een artikel over de ontwikkeling van de Hooge Bank (Vlijmensch ven). Hier gaan 4 bungalows gebouwd worden in de nabije toekomst. Als tegenprestatie kan Natuurmonumenten het gebied Vlijmensch Ven gaan ontwikkelen. Mogelijk gevolg is dat Buizerd en Havik verdwijnen uit de Hooge Bank.
- Week 32, *Op pad met roofvogelaar Theo Putters*. Een artikel over mijzelf en mijn hobby naar aanleiding van mijn antwoord op een vraag van de verslaggeefster Annelies van der Sanden over een dode Buizerd.

## Oproep

Mocht u roofvogelnesten (horsten genaamd) weten te zitten in mijn onderzoeksgebied, aarzel dan niet om deze aan mij door te geven. Door de grote van het gebied zal ik ongetwijfeld niet alle nesten ontdekken. Vooral Sperwers is een uitdaging want die bouwen elk jaar een nieuw nest. Doorgeven kan via [www.distelvinkjes.nl](http://www.distelvinkjes.nl) via menu contact-> mail mij. A.u.b. wel de gps coördinaten mee opgeven. Bijna ieder navigatie systeem heeft de mogelijkheid om coördinaten uit te lezen. Naast de roofvogels monitor ik ook de Dassenburchten op verzoek van Bert van Opzeeland. Ook die zijn op deze wijze door te geven. De gegevens gaan via Bert naar de Dassenwerkgroep.

## Theo Putters